

Біологія

Дата – 24.03.2020. Викладач. Білей В.Й.

Тема уроку. Поняття про спряжену еволюцію (коеволюцію) та коадаптацію..

Пояснення навчального матеріалу

Пригадайте: що таке еволюція, природний добір, міжвидова боротьба?

Поміркуйте та прокоментуйте: необхідно бігти щодуху, щоб залишатися на одному й тому самому місці.

Вирішенням питань, які ми сьогодні з вами розглянемо, ще в свій час, займався Чарльз Дарвін. У своїй праці «Походження видів шляхом природного добору...» говорив: *природний добір на більш високих рівнях організації біологічних систем може виявлятися у взаємному доборі залежних один від одного видів.*

У сучасній біологічній науці для позначення механізму взаємозумовлених змін складників угруповання, що розвивається, використовують термін спряжена еволюція, або коеволюція.

Отже, спряжена еволюція є важливою формою розвитку, тому що приводить до тривалого взаємного вдосконалення багатьох груп організмів. Результатом коеволюції є взаємні адаптації (*коадаптації*) двох видів, що забезпечують можливість їхнього спільного існування та підвищення стійкості екосистеми як цілісної біологічної системи.

Сучасна наука використовує термін «коеволюція» для позначення механізму взаємозумовлених змін складників цілісної системи, що розвивається. Згідно з принципом коеволюції, людство, для того, щоб забезпечити своє майбутнє, має не лише змінювати біосферу з урахуванням своїх потреб, але й само змінюватися, пристосовуючись до об'єктивних вимог природи. «Ми так радикально змінили наше середовище, - стверджував американський учений, засновник кібернетики Норберт Вінер, - що тепер для того, щоб існувати в ньому, ми повинні змінити себе». Саме коеволюційний перехід системи людина - біосфера до стану динамічно стійкої рівноваги вможливить існування людства на планеті.

Самоконтроль

1. Вправа «Куб»

- Опишіть коадаптацію
- Встановіть асоціації з даним терміном
- Порівняйте коадаптацію з коеволюцією
- Проаналізуйте чи можуть ці два процеси відбуватися самостійно
- Наведіть приклади коадаптацій

Наведіть приклади коеволюції в природі.

Домашнє завдання: опрацювати § 11